

การพัฒนาตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน

Model Development Administrative Factors Affecting School Effectiveness Secondary School Level South Top

ทองแดง เดียวแก้ว*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (2) พัฒนาตัวแบบปัจจัยตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มประชากรเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน จำนวน 300 โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน จำนวน 80 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

วิธีดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมอย่างเป็นตัวหลักและตัวรอง โดยใช้การศึกษาเชิงปริมาณจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 398 คน จากกลุ่มตัวอย่าง 80 โรงเรียน และศึกษาเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการศึกษาเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.953 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านการคอมพิวเตอร์ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาของแต่ละประเด็นของตัวแบบปัจจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ระดับการรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละตัวแบบปัจจัย พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) ผลการพัฒนาตัวแบบปัจจัยตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 43.45 ค่าองศาอิสระ = 34 ค่า $p = 0.129$ ค่าดัชนี GFI = 0.982 ค่าดัชนี AGFI = 0.959 ค่าดัชนี RMSEA = 0.026 และค่า CN = 275 ตลอดจนผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ตัวแบบปัจจัยมีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้

*นักศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

(1) อิทธิพลทางตรง 4 ตัวแบบปัจจัยคือ ตัวแบบปัจจัยสมรรถนะขององค์กร ตัวแบบปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตัวแบบปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน และตัวแบบปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ (2) อิทธิพลทางอ้อม มี 3 ตัวแบบปัจจัย คือ ตัวแบบปัจจัยสมรรถนะขององค์กรที่ส่งผ่านตัวแบบปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้กับตัวแบบปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน ตัวแบบปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผ่านตัวแบบปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้กับตัวแบบปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน และตัวแบบปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียนที่ส่งผ่านตัวแบบปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ และ (3) อิทธิพลรวม 4 ตัวแบบปัจจัยคือ ตัวแบบปัจจัยสมรรถนะขององค์กร ตัวแบบปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตัวแบบปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน และตัวแบบปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ

คำสำคัญ : ตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน

Abstract

The research objectives were to (1) study of the perception level of school effectiveness (2) model development examine the goodness-of-fit of the model of administrative factors affecting school effectiveness developed by the researcher with the empirical data. the popular secondary school level south top size of 300 schools. The sample size of 80 schools under the derived by multi-stage random sampling

The mixed methods as dominant-less dominant design and parallel design were employed in this research. The popular for the dominant quantitative about study with of school effectiveness consisted of 398 directors of the basic education schools. From the sample size of 80 schools And the less dominant qualitative study was a focus group discussion Data were collected at the some time. The quantitative data were collected by means of questionnaires, The research tool for data collection was 5-level rating scale questionnaire with the Reliability 0.953 data analyzed by using description statistics with a computer program The qualitative data were analyzed through content analysis of each issue Administrative Factors Affecting School Effectiveness.

The research results were summarized as follows:

1. The perception level the mean of administrative factors and the mean of school effectiveness are in general at high level. Considering each factor in detail, this researcher found that most factors had the means in high level while those of the large schools are at high level with the statistical significance difference at 0.01.
2. Result model development examine the goodness-of-fit test of the model of administrative factors affecting school effectiveness developed by this researcher showed that

the model was consistent with the empirical data (Chi-square = 43.450, degree of freedom (df) = 34, p-value = 0.129, goodness-of-fit index (GFI) = 0.982, adjusted-goodness-of-fit index (AGFI) = 0.959, root mean square error of approximation (RMSEA) = 0.026 and critical number (CN) = 275) Administrative model factors had direct, indirect and total effect on school effectiveness with the effect coefficients ranging from large to small respectively as (1) direct effect in 4 factors that are organization's ability, learning process management, school climate, and instructional leadership. (2) indirect effect in 3 factors that are organization's ability influencing through learning process management and school climate, instructional leadership influencing through learning process management and school climate, school climate influencing through learning process management, and (3) total effect in 4 factors that are organization's ability, learning process management, school climate and instructional leadership.

Keywords : model development administrative factors affecting school effectiveness secondary school level south top

---

บทนำ

ประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นองค์การให้บริการที่ผูกพันกับเรื่องของการสอน และการเรียนรู้เป็นหลัก เป้าหมายสุดท้าย (Ultimate Goal) ของสถานศึกษาก็คือการเรียนรู้ของผู้เรียน (Hoy & Miskel, 2005) (Hoy & Miskel, 2005) ดังนั้นการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาภาคใต้ตอนบน จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคใต้ตอนบน เพราะผลจากการประเมินเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความอยู่รอดของโรงเรียน การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบนนี้สามารถทำได้ด้วยการเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ของโรงเรียนและผลที่ได้จากการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้อง หรือเพื่อศึกษาความสอดคล้องกันของผลผลิตกับเป้าหมายที่กำหนด

ปัญหาของการศึกษาทางเลือกในภาคใต้ตอนบน ปัญหาการศึกษาทางเลือกของภาคใต้ก็ไม่แตกต่างไปจากภาคอื่นๆ คือ การศึกษาที่ไม่ได้คำนึงถึงเยาวชนเป็นศูนย์กลาง ทั้งๆ ที่ปรัชญาการศึกษาของเราบอกว่าเยาวชนเป็นศูนย์กลาง แต่ไม่ได้คำนึงถึงความสุขของเด็กอย่างแท้จริง การศึกษาไม่ได้เอาการพัฒนาของเด็กเป็นตัวตั้ง หรือการพัฒนาชุมชนเป็นตัวตั้ง แต่เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กเข้าสู่การผลิต โดยเฉพาะระบบอุตสาหกรรมซึ่งสามารถรองรับคนได้น้อยมาก เด็กส่วนใหญ่ก็เลยต้องเคว้งคว้าง เป็นภาระของชุมชนหรือครอบครัวต้องมารับหน้าที่ในการพัฒนาเด็กต่อไป ดังนั้น ในสภาวะที่เป็นปัญหาปัจจุบันนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษา การมีตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ที่สอดคล้องกับบริบท และลักษณะของสังคมไทยจึงมีความจำเป็น โดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีจำนวน

มาก และกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ของประเทศไทย เพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน อันจะนำไปสู่ความเป็น ผู้รอบรู้ที่สามารถจะกำหนดสิ่งที่จะพัฒนาโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ตลอดจนการเสริมสร้างแรงจูงใจในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบนให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน
- 2) เพื่อพัฒนาตัวแบบปัจจัยตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขั้นตอนการออกแบบการวิจัย (Research Design Stage)

เพื่อให้การศึกษาตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบนเพื่อตอบคำถามหรือวัตถุประสงค์การวิจัยเดียวกัน โดยให้การศึกษาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นซึ่งเป็นประเภทหนึ่งของการวิจัยเชิงปริมาณเป็นตัวหลัก ผู้วิจัยจึงกำหนดระเบียบวิธีการศึกษา (Research Methodology) โดยจำแนกออกเป็น 2 Stage คือ

Stage 1. ขั้นการศึกษาระดับการรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยใช้ข้อมูล

แบบสอบถาม (Questionnaire Survey) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากตัวแบบดั้งเดิม (Initiated Model)

Stage 2. ขั้นตอนการพัฒนาตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ภาคใต้ตอนบน โดยตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จำแนกระเบียบวิธีการศึกษาตามขั้นตอนนี้ออกเป็น 3 Stage คือ

Stage 1. ตัวแบบดั้งเดิม (Initiated Model)

Stage 2. ตัวแบบที่เหมาะสม (Appropriated Model)

Stage 3. ตัวแบบปรับเปลี่ยน (Modified Model)

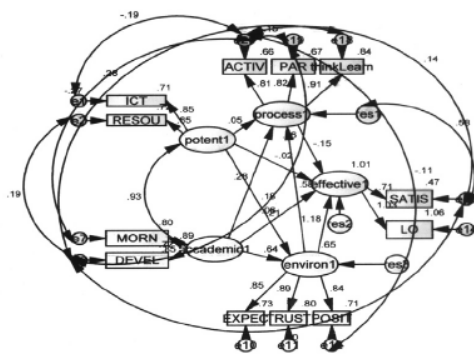
Stage 1. ตัวแบบดั้งเดิม (Initiated Model)

เป้าหมายของการศึกษาตามขั้นตอนที่เกี่ยวกับการพัฒนาตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดรวบยอดการวิจัย (Conceptual Framework of the Study) โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาความเป็นมาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นต้น และผลงานการวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อกำหนดคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัยที่สอดคล้องกับหัวข้อและปัญหาการวิจัย

2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เทคนิคการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (Congruence Analysis) และเทคนิคการวิเคราะห์ความต่อเนื่องของแนวคิด/เนื้อหาสาระ เพื่อให้ได้ตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน

Stage 2. ตัวแบบที่เหมาะสม (Appropriated Model) การพัฒนาตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ภาคใต้ตอนบน โครงสร้างสมมติฐานเชิงเส้นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน เพื่อพัฒนารอบแนวคิดการวิจัยที่เหมาะสมทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติประสิทธิผลของโรงเรียนได้ 5 องค์ประกอบหลักได้แก่สมรรถนะขององค์กรภาวะผู้นำทางวิชาการ การจัดการกระบวนการเรียนรู้บรรยากาศของโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน

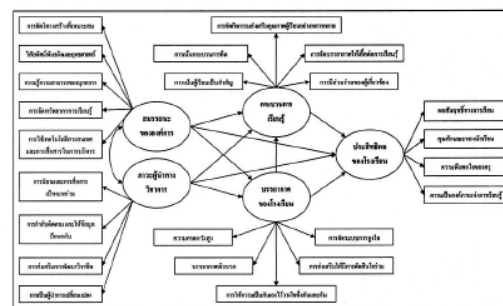
Chi-square=43.450, df=34, p=.129
CMIN/DF= 1.278, GFI=.982, RMSEA=.026

Stage 3. ตัวแบบปรับขยาย (Modified Model) การพัฒนาตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบนใช้ระเบียบวิธีแบบผสม (Mixed Methods) ในรูปแบบการผสมอย่างเป็นตัวหลักและตัวรอง (Dominant-less Dominant Designs) และในลักษณะที่มีการศึกษาไปพร้อมกัน (Parallel) โดยข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาเป็นแบบกลุ่มสนทนาเชิงวิชาการ (Focus Group Discussion) จะนำไปอธิบายเสริมผลจากการ

ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณตัวแบบแนวคิดรวบยอดที่เหมาะสมของตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 300 โรงเรียน

การพัฒนาตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จากตารางคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 80 โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) มีขั้นตอนการกำหนดขนาดตัวอย่าง และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1 พิจารณาลักษณะข้อมูลการวิจัย ซึ่งต้องใช้สถิติวิเคราะห์ขั้นสูง คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง (Structure Equation Modeling: SEM) จึงจำเป็นต้องกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับการใช้สถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้อาศัยข้อมูลจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนที่เป็นหลักการ แนวคิด และทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) คำนวณค่าความเที่ยงภายใน (Internal Consistency) ของแบบสอบถาม และค่าอำนาจ จำแนก (Discrimination)

ลักษณะของเครื่องมือ การวิจัยในส่วนนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลซึ่งเป็น ประเภทหนึ่งของการวิจัยเชิงปริมาณนี้ ผู้วิจัย ได้จัดทำเครื่องมือฉบับเดียวคือ แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มี 1 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามระดับการรับรู้เกี่ยวกับการ พัฒนาตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน สำหรับครูผู้สอนเป็นผู้ตอบ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ แบบสอบถาม และโรงเรียน

ตอนที่ 2 ระดับการรับรู้ที่เกี่ยวกับการ พัฒนาตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 ระดับการรับรู้ที่เกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการวัดตัวแบบปัจจัยในการวิจัย

กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแบบปัจจัย และ กรอบการวัดตัวแบบปัจจัยแฝง

2) สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและ พฤติกรรม (Specification Table) โดยนำนิยาม เชิงปฏิบัติการที่กำหนดขึ้นมากำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับประเด็นพฤติกรรมที่ต้องการวัด จำนวน ข้อคำถาม เขียนข้อคำถามที่จะพัฒนาเป็น แบบสอบถาม

3) นำตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรม และข้อคำถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรม ที่ต้องการวัดและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุง ข้อคำถามให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

4) คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อพิจารณาความตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม จำนวน 3 กลุ่มๆ ละ 3 คน รวมจำนวน 9 คน

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อ ตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามด้านความตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านพิจารณาความสอดคล้อง และ ความเหมาะสม รายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Item-Objective Congruence: IOC) ว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการ ปรับปรุงข้อคำถาม จากการพิจารณาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00

2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัด พัทลุง เขต 12 จำนวน 8 โรงเรียน แล้วนำข้อมูล ที่เก็บรวบรวมได้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาโดยใช้วิธีของครอนบาค และนำผลคุณภาพของเครื่องมือที่ทดลองใช้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.953

2.2 วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) การดำเนินการในขั้นตอนนี้ได้ดำเนินการหลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงจากข้อมูลเชิงประจักษ์ จำนวน 80 โรงเรียนภาคใต้ตอนบน เพื่อตรวจสอบความตรงของตัวแบบปัจจัยแฝงในตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 5 ตัวแบบปัจจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านคอมพิวเตอร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยขอหนังสือความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน

2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ในวันที่ 5 มกราคม 2556 จำนวน 80 โรงเรียนๆ ละ 5 ฉบับ และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับภายใน 2 สัปดาห์

3) ดำเนินการติดตามนำแบบสอบถามกลับคืน และนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2556 มาตรวจสอบจำนวนแบบสอบถาม และความถูกต้องสมบูรณ์ของคำตอบ จำนวน 80 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 98.88

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) บรรณาธิการ (Editing) ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการวิเคราะห์ โดยตรวจสอบรายการในแบบสอบถามเพื่อความถูกต้องและความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูลทุกรายการ

2) การสร้างแฟ้มข้อมูล ผู้วิจัยสร้างแฟ้มข้อมูลเพื่อบันทึกข้อมูลตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย และในกรณีที่ข้อมูลยังคงมีการขาดหาย ผู้วิจัยจัดการกับการขาดหายของข้อมูลโดยการใส่ค่าเฉลี่ย และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลด้วยการนับค่าความถี่ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้านคอมพิวเตอร์

3) การรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวมข้อมูลจากแบบสอบถามของครูโรงเรียนละ 5 คน โดยการหาค่าเฉลี่ยของแต่ละโรงเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลจำนวน 80 โรงเรียน โดยการ Aggregate ข้อมูลในเมนู Data ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้านคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติบรรยาย

1 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าพิสัย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่ามาตรฐาน ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน ใช้สำหรับวิเคราะห์ระดับการรับรู้เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน

สถิติอ้างอิง

1 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างตัวแบบปัจจัยการบริหารการศึกษาทุกปัจจัย และประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน ตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2 การวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา ทดสอบความมีนัยสำคัญด้วยสถิติโครงสร้างโมเดล (Structural Equation Modeling: SEM)) เพื่อศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปัจจัยการบริหารการศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

การแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับประสิทธิผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนบน และระดับปัจจัยการบริหารที่วัดจากการรับรู้ของครู ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความ

สรุปผลการวิจัย ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ระดับการรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายละเอียด

ในแต่ละตัวแบบปัจจัยแฝง พบว่า ทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยตัวแบบปัจจัยแฝงบรรยากาศของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ตัวแบบปัจจัยแฝงสมรรถนะขององค์การ ตัวแบบปัจจัยแฝงประสิทธิผลของโรงเรียน และตัวแบบปัจจัยแฝงการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามลำดับ ในขณะที่ตัวแบบปัจจัยแฝงภาวะผู้นำทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลการพัฒนาตัวแบบปัจจัยตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีค่า $\chi^2 = 43.450$, $df = 34$ ค่า $p = 0.129$ $CMIN/DF = 1.278$ ค่าดัชนี $GFI = 0.982$ และค่าดัชนี $RMSEA = 0.026$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าตัวแบบสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พบว่า โดยภาพรวมในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลง ความชัดเจนในนโยบาย การยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาในทางการบริหารวิชาการ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

อภิปรายผล ตัวแบบปัจจัยสมรรถนะขององค์การเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผลสอดคล้องกับแนวคิดและผลการวิจัยของนักวิชาการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พบว่า โดยภาพรวมในสถานศึกษา โดยรัฐบาลได้มีนโยบายปฏิรูปการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงพัฒนามาตามลำดับ ทั้งในเรื่องของนโยบายโรงเรียนในฝัน โรงเรียนแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ และโรงเรียนวิถีพุทธ เป็นต้น จึงส่งผลให้ระดับปัจจัยทางการบริหารและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนได้รับการปรับปรุงและพัฒนา การ

จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอกับความ
ต้องการ

ข้อเสนอแนะ ผลการศึกษาระดับตัวแบบ
ปัจจัยทางการบริหาร และประสิทธิผลของโรงเรียน
ในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ในภาพรวม อยู่ใน
ระดับปานกลาง และมีตัวแบบปัจจัยสมรรถนะ
ขององค์การ ตัวแบบปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ
และประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
ดังนั้น จึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาทั้งใน
ด้านสมรรถนะขององค์การ ภาวะผู้นำทางวิชาการ
และประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กให้มาก
ยิ่งขึ้นเนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ตัวแบบปัจจัย
สาเหตุสำคัญทางตรงที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผล
คือ ตัวแบบปัจจัยสมรรถนะขององค์การ

บรรณานุกรม

- วิโรจน์ สารรัตนะและอัญชลี สารรัตนะ. (2545).
**ปัจจัยทางการบริหารกับความเป็น
องค์การแห่งการเรียนรู้ ผลการวิจัย :**
ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาและการวิพากษ์.
กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์. (2549). **การพัฒนารูป
แบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์
ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการบริหาร
โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน.** วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร.
สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2549). **ปัจจัยเชิงพหุระดับ
ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน**

มัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) **ปัจจัยทางการศึกษาที่
มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น**

- Bollen, K.A. (1989). *Structural Equations with
Latent Variables*. New York: Wiley & Son.
Bossert, S. (1988). "School Effect", in Norman
Boyan, (ed). *Handbook of Research on
Educational Administration*. New York:
Longman.
Cameron, K.S., and Whetten, D.A. (1996).
Organizational Effectiveness and
Quality: The Second Beneration. *Higher
Education Handbook of Theory and
Research*, 11, 265-306.
Hoy, W.K, &, C.G. Miskel. (2005). *Educational
Administration: Theory, Research, and
Practice*. 6th ed. New York: McGraw-Hill.
Jatuporn, S. (2005). *The climate of secondary
schools in Northeast Thailand : the
relationships among school climate,
student achievement, morality, and
happiness*. Thesis Educational
Administration, Graduate School, Khon
Kaen University.